

KERKDIENSTEN

GENEVE	LAUSANNE
Auditoire de Calvin, naast cathédrale St. Pierre	Chapelle de Béthusy
Zondag 13 september om 9.30 uur Ds. Douwe Visser	Zondag 20 september om 10.30 uur Ds. van Binsbergen
Zondag 27 september om 11.00 - Temple te Commugny Ds. Bernard Buunk	
Zondag 11 oktober om 9.30 uur Ds Lia Wolters-Berghout	Zondag 18 oktober om 10.30 uur Ds. Lia Wolters-Berghout
Zondag 25 oktober om 11.00 - Temple te Commugny Ds. Lia Wolters-Berghout Herdenking van de overledenen	

Geloof en moralisme deel 3

In de twee vorige nummers van 'Kontakt' heb ik laten zien dat het verlangen naar kennis van goed en kwaad de relatie tussen God en mens verstoord heeft en dat visies op wat goed en kwaad is mensen lijnrecht tegenover elkaar plaatsen. Toch zoeken mensen voortdurend naar de kennis om goed mens te zijn. Op de een of andere manier verlangen we naar het respect van de mensen en het liefst ook nog van God. Ieder moet zien hoe goed we bezig zijn in ons leven, hoe geslaagd of hoe liefdadig.

Dat is ook de indruk die je hebt van de rijke jonge man die naar Jezus ging met de vraag naar het binnengaan in het Koninkrijk van God (Marcus 10: 17-30). Opvallend is dat Jezus de titel die de jonge man hem geeft, 'goede meester' afwijst met de opmerking dat alleen God goed is. Jezus wil niet 'goed' genoemd worden. Verder wijst hij de man naar de bekende weg: 'Je kent de geboden...' Maar het volgen van de geboden heeft de man nog niet op het spoor gebracht van het eeuwige leven. Hij heeft zich er zijn hele leven aan gehouden, maar toch vraagt hij Jezus naar de weg. Of had hij verwacht door Jezus de hemel in geprezen te worden? Dan staat er dat Jezus hem liefdevol aankijkt en hem zegt dat het enige dat hem nog ontbreekt is dat hij al zijn bezittingen moet verkopen en aan de armen geven en als hij dat gedaan heeft moet hij terugkomen en Jezus volgen. De rijke man ging verslagen weg. Wie zou dat opbrengen? Ook de leerlingen van Jezus staan versteld en nog steeds verbijstert dit verhaal. Moet je alles opgeven om bij God te kunnen horen? In de loop van de kerkgeschiedenis hebben veel monniken en nonnen het gedaan, alles opgeven voor het geloof. Zendelingen zijn de wereld ingetrokken, de discipelen zelf hebben op die manier het geloof verspreid. Mensen hebben veel, zelfs hun leven voor het geloof over gehad.

Is dat een voorwaarde voor het leven met God? Dan zou het slecht met ons gesteld zijn.

Jezus geeft vervolgens het voorbeeld van het oog van de naald. "Het is gemakkelijker voor een kameel door een oog van de naald te gaan, dan voor een rijke om het Koninkrijk van God binnen te gaan." Het schijnt dat het oog van de naald een smalle poort in Jeruzalem was, waar een kameel alleen door kon gaan als hij ontdaan was van alle last waarmee hij bepakkt was. In feite kun je dus alleen met lege handen het koninkrijk van God binnengaan. Alles waarmee je bepakkt bent is overbodig. Dat geldt voor rijkdom, maar ook voor de hoge eisen die we aan het leven en aan onszelf stellen. Het geldt zowel de prestaties op de maatschappelijke ladder als de prestaties in het 'goed doen'. Dit verhaal staat in het evangelie van Marcus en van Lucas niet voor niets na de uitspraak van Jezus dat je het koninkrijk moet ontvangen als een kind. Bij Marcus gaat daar een twistgesprek met een farizeeër aan vooraf over een regel van de wet en bij Lucas een gelijkenis van een farizeeër en een zondaar in de tempel. De farizeeër slaat zichzelf op de borst vanwege zijn goedheid maar de zondaar bidt om genade. De laatste ontving waar hij naar verlangde, genade in Gods ogen. Hij stond in de tempel met lege handen en kwam niet bij God aan met zijn geweldige moraal. Hij stond open voor Gods liefde.

Wat moeten we doen? Eigenlijk is het heel gemakkelijk: leven van de genade. Maken we er ons dan te gemakkelijk af? Ik denk het niet. Als je leeft van wat je ontvangt ontdek je de hoogte en de breedte en de diepte van Gods liefde. Dat is een rijke bron om veel van uit te delen. Ontvankelijk zijn voor de liefde van God is leven vanuit het hart.

Lia Wolters-Berghout

Vakantie

Van 4 september tot 4 oktober vieren wij vakantie. Na die tijd hoop ik weer met frisse moed aan de slag te gaan en u te ontmoeten thuis of in de kerk.

Lia Wolters-Berghout

Oecumenische gebedscyclus

In de kerk wordt regelmatig gebeden voor landen in oorlogssituatie of anderszins. Gelukkig worden heel veel landen niet genoemd, omdat de nood er niet zo hoog is. Maar het gebeurt ook regelmatig dat de nood van een bepaald land niet hoog op de agenda van de pers staat, waardoor de nood niet gezien wordt. Bovendien, zou er niets voor een land te bidden of te danken zijn als het niet in moeilijkheden is?

Om die reden heeft de Wereldraad van Kerken een gebedsrooster gemaakt, waardoor elke week voor een aantal landen gebeden wordt in kerken over de gehele wereld, zodat alle landen één keer per jaar genoemd worden. Daarnaast kan natuurlijk voor een bepaald land gebeden worden als de actuele situatie dat vraagt, zoals ik pas gedaan heb toen de hele top van de Methodistische Kerk in Fiji opgepakt werd omdat ze een landelijke kerkvergadering wilden organiseren wat door het militaire regime als bedreigend werd beschouwd.

In onze kerkdiensten wil ik als klein onderdeel van de wereldkerk in de voorbeden aansluiten bij dit gebedsrooster. We hebben niet elke week een kerkdienst, dus zullen we niet alle landen noemen, maar doordat we met anderen meebidden blijft de cirkel toch compleet. Bovendien kunt u thuis deze landen in uw gebeden gedenken.

Het rooster van half augustus tot half oktober is als volgt:

23 augustus: Estland, Letland en Litouwen

30 augustus: Tsjechië, Polen en Slowakije

6 september: Albanië, Bosnië-Herzegovina, Kroatië, Macedonië, Montenegro, Servië en Slovenië

13 september: Bulgarije, Hongarije en Roemenië

20 september: Wit-Rusland, Moldavië, Rusland en Oekraïne

27 september: Armenië, Azerbeidzjan en Georgië

4 oktober: Afghanistan, Kazachstan, Kirgizië, Mongolië, Tadzjikistan, Turkmenistan en Oezbekistan

11 oktober: Bangladesh, Bhutan en Nepal

Lia Wolters-Berghout

In Memoriam Mevrouw Miek van der Feltz-Brandeler

Op 7 augustus 2009 "God's finger touched" onze Miek van der Feltz op 90-jarige leeftijd in Wassenaar « and she slept ».

Voor onze Gemeente is zij altijd een enthousiast en opgewekt lid geweest.

Zij zette zich vele jaren met volle inzet in voor de NPG, waarvan ruim 20 jaar als lid van de Kerkenraad. Eerst als Scriba voor de toen nog onafhankelijke Lausanne kant van de NPG en vervolgens in de gezamenlijke Kerkenraad.

Nadat Miek in weer en wind de weg met ca. 30 bochten van Corbeyrier naar de Golf in Aigle had getrotseerd, werden onze gezamenlijke autoritten vandaar naar Kerkenraadvergaderingen en Kerkdiensten vreugdevolle gesprekken met een van haar kant niet te stoppen woordenstroom.

Haar nuchterheid en haar mening tijdens moeilijke vergaderingen hebben vaak tot simpele beslissingen geleid. De laatste jaren had Miek het er erg moeilijk mee dat alle contacten per email ging. Een van haar opmerkingen daarover was: " Omdat ik zo'n ding niet begrijp, lig ik er helemaal uit! Geef mij maar een schrijfmachine en de brieven per post".

In Corbeyrier genoot Miek van haar chalet en vooral haar tuin. Bloemen voor de kerk kwamen meestal uit de tuin. Ook werden vele jaren met enkele leden van de NPG de vele kerststukjes voor de Kerstviering bij haar thuis opgemaakt. In Corbeyrier was "la dame hollandaise" een bekend figuur en zij nam regelmatig deel aan het dorpsgebeuren.

Jarenlang is Miek de stuwende kracht geweest van de catechisatie kring die altijd bij Anneke Redelé plaatsvond en vervolgens was zij een gewaardeerd lid van de Mystieke Kring.

Voor elke Brocante kwam zij met de door haar geborduurde handdoekjes en andere handwerken, die gretig aftrek vonden.

Wij misten Miek al toen zij naar Wassenaar vertrok om dichterbij haar kinderen en kleinkinderen te wonen. Nu kunnen wij alleen nog in onze gedachten bij haar zijn en haar herdenken als een opgewekte, recht door

zee, stimulerende persoonlijkheid die je niet snel zal vergeten.

Miek Rest in Peace

Olga Citroen-van Dorsser

Jongerenkring

Op 6 oktober is het weer tijd voor de jongerenkring (leeftijd ongeveer 20-50, wie weet moeten we een nieuwe naam bedenken). Deze keer willen we met elkaar in gesprek over de vraag of er in een snelle samenleving plaats is voor de langzame vragen van het geloof. Raakt geloven uit de tijd? We komen om 20.00 uur bij elkaar bij Eugénie Karsten Ahad in Morges. Graag even een telefoontje aan haar als je, jullie, u aan deze kring meedoen : 021 801 63 74 ('s avonds na 20 :00 uur)

Kinderen en jongeren in onze gemeente

Ik herinner me niet veel kerkdiensten uit mijn jeugd, maar een enkele is me bijgebleven. Dat waren diensten waarin er aandacht voor kinderen was, of waar we als jongeren op de een of andere manier een inbreng in hadden. In die tijd was er vrijwel nooit aandacht voor kinderen in de kerk, alleen als er een enkele keer een bepaalde gastpredikant was, een familielid van iemand uit ons dorp. Ik ging altijd mee naar de kerk, elke zondag twee keer. Zo ging dat in die dagen. Ik hield van Bijbelverhalen, van sommige liederen en van de sfeer in de diensten. Misschien dat de theologische belangstelling er toen al in zat, want ik dacht vaak na over de dingen die ik oppikte uit een preek. Maar de keer dat de betreffende dominee ons als kinderen aansprak was zo verrassend, dat ik ineens beseftte dat het er in de kerk niet om ging wat je moest doen als je later groot was, maar dat mijn kindergeloof iets te maken had met het geloof van de kerk. Later heb ik ontdekt dat ook volwassenen moeite hebben het verband tussen het geloof van de kerk en hun eigen leven te leggen. Dat hebben ze dus met de kinderen gemeen.

Kerkdiensten zijn vol van woorden en gedachten. Zeker in de Protestantse traditie doen ze een wat eenzijdig beroep op het hoofd, met name op de oren. Andere zintuigen komen nauwelijks aan bod. Dat heeft zijn beperkingen. God liefhebben met heel je hart, heel je ziel en heel je verstand raakt wat uit het evenwicht. Het hebreeuwse woord dat we vertalen met 'ziel' betekent ook 'persoon'. Dat gaat dus verder dan alleen een geestelijke activiteit. In wezen gaat het in de kerk

over het hele leven en als het goed is dus ook over het leven van kinderen en jongeren.

Kerken zoeken naar manieren om dat op een goede manier vorm te geven: aandacht voor kinderen en jongeren in de diensten, proberen hen bij de diensten te betrekken, eigen vieringen voor kinderen en jongeren, etc. Ouders van jonge kinderen hebben mij gevraagd of we daar in onze diensten meer aan zouden kunnen doen. Daar werk ik graag aan mee. We gaan na mijn vakantie beginnen met de diensten in Commugny. Over hoe we dat het beste kunnen doen ga ik graag met ouders en of jongeren in gesprek. Maar ja, ik kan natuurlijk alleen aandacht aan kinderen besteden als ze er zijn! Gelukkig zijn er ouders die aangegeven hebben van plan te zijn regelmatig met hun kinderen naar Commugny te komen. Ik verheug me daarop.

Ook is er vraag naar de mogelijkheid voor **catechisatie**. Op catechisatie leren jongeren waar het in het christelijk geloof om gaat. Dat kan door samen te praten over wat ze vinden van het geloof, samen dingen te lezen, misschien iets in te studeren om later uit te voeren in de kerk of op een heel andere manier. Dat hangt ervan af wat jongeren zelf willen. Omdat het niet leuk is in een groep als het leeftijdsverschil te groot is denk ik aan twee groepen, bijvoorbeeld een groep jonger dan 16 en een groep van 16 jaar en ouder. Het is natuurlijk niet zo leuk als er heel weinig jongeren zijn, dus wil ik eerst horen of er meer belangstelling is. Waar we het gaan doen en hoe vaak hangt af van de aanmeldingen. Laat dus snel iets van je horen op wolters@live.fr

Verhalen diensten Lausanne

Vele jaren zijn er kerkdiensten geweest in de Chapelle de Béthusie in Lausanne. Ongetwijfeld bewaren mensen daar veel herinneringen aan. Nu het aantal bezoekers aan deze diensten te klein is geworden om ermee door te gaan, is het een goede gelegenheid deze herinneringen met elkaar te delen. Wat heeft u er beleefd? Bent u er getrouwd, zijn uw kinderen er gedoopt? Zijn er bijzondere vieringen geweest of heeft de dominee een keer zijn preek vergeten? Hoe was het in het begin? Misschien is er nog iemand die zich de

eerste kerkdienst herinnert. Misschien weet iemand nog hoe de keuze op deze kerk is gevallen of wat er gebeurd is na de brand die de kapel in de as legde. Het zou leuk zijn als de volgende nummers van Kontakt dubbeldik zijn door uw verhalen over een tijd die zonder twijfel de moeite waard is geweest.

Lia Wolters-Berghout

Aankondiging lezing van Amanda van Eck Duymaer van Twist

Op vrijdag 23 oktober zal Amanda van Eck Duymaer van Twist Ph.D. een lezing houden over het onderwerp "Religie en Extremisme" waarin o.a. de volgende onderwerpen en vragen naar voren zullen komen:

- Wat is religie? Wat zijn religieuze sekten?
- Wat is extremisme en is religieus extremisme een nieuw fenomeen?
- Hoe moeten extremisten worden aangepakt?

Amanda zal deze vragen bespreken met voorbeelden van haar werk en onderzoek en vergelijkingen trekken met andere aanverwante wereld problematiek.

Amanda is de Deputy Director van INFORM, een informatie centrum op het gebied van alternatieve religieuze bewegingen, gezeteld bij de LSE (London School of Economics University te Londen) in de afdeling Sociologie. Als thesis voor haar doctoraat heeft zij onderzoek gedaan op tweede generaties binnen religieuze sectes en de invloed daarvan op kinderen. Als een deel van haar werk bij INFORM heeft zij veel personen ontmoet die beïnvloed zijn en waren door alternatieve religieuze bewegingen, zij schrijft met regelmaat over nieuwe en alternatieve religies en problematieken binnen dergelijke organisaties.

De lezing zal plaats vinden op vrijdag 23 oktober 2009, 19:30 uur in het Hotel Ramada Park, Avenue Louis Casai te Genève, vlak bij de luchthaven Cointrin. Gelegenheid tot vragen stellen en drankje na afloop. Graag aanmeldingen via Theo Bakker (022 784 07 05)

Herman van Eck

VAN DE KERKENRAAD

Calvijn herdenkings dienst

Op 10 juli 2009, hebben Lia Wolters- Berghout en ik, op uitnodiging van de Protestante instanties, de herdenkingdienst ter ere van de 500ste geboorte dag van Calvijn in de Kathedraal van St. Pierre bijgewoond. Namens Nederland waren onze Ambassadeur in Bern, Peter Schönherr en de Consul Generaal, Potter van Loon, aanwezig. Vele vertegenwoordigers van allerlei geloven en organisaties plus Zwitserse leiders maakten van dit gezelschap een zeer bont schouwspel. Behalve een Zwitsers koor werden er liederen tengehore gebracht door koren uit Zuid Korea en Madagaskar.

Micheline Calmy-Rey, als vertegenwoordigster van Bern, en David Hiler voor het Kanton, schonken aandacht aan de rol die Calvijn heeft gespeeld om democratie en kapitalisme over de wereld te verspreiden. Dat dit van Genève een centrum voor internationale organisaties heeft gemaakt is daar duidelijk een bewijs van.

Een van de Professoren die sprak, maakte ons attent op het feit dat Calvijn op een Kerstdag zijn gehoor had verweten dat zij feest wilde vieren, om de geboorte van Jezus te gedenken, in plaats van de bijbel te lezen. "Wat zou hij zeggen van ons gezelschap dat nu 500 jaar na zijn geboorte hem herdenkt?"

Een van de belangrijke daden van Calvijn was het feit dat hij de Bijbel uit het Latijn heeft laten vertalen in vele talen zodat de "gewone" man (of te wel diegene die niet als priester Latijn hadden geleerd) ook de bijbel kon lezen. In dit verband zou ik u willen vertellen dat het Dick van Nievelt fonds, recent een hele oude Nederlandse bijbel heeft aangekocht en deze geschonken heeft aan het Museum van de Reformatie, gelegen naast de Kathedraal. Het Museum is zeker de moeite van een bezoek waard, en u zult daar de bijbel van Dick van Nievelt uitgestald kunnen vinden. De dienst werd afgesloten met een prachtig gebed en het Onze Vader in ieder zijn eigen taal, waar we gezamenlijk eindigden met AMEN.

Na de dienst is het gezelschap vertrokken naar het Parc des Bastion, waar nog lang is nagepraat, onder een natje en een droogje, over hoe geslaagd deze hele herdenking is geweest. Opvallend van dit hele herdenking's gebeuren, is wel hoe veel sympathieker Calvin is gebleken, bij nadere studie, dan wat men zoal geleerd had. Denkt u **Beeindigen diensten in Lausanne**

maar aan dat mooie gebed dat Lia ons heeft voor gebeden: "Mijn God, mijn Vader en mijn Redder. In uw genade heeft U mij deze nacht gespaard. Mag alles wat ik vandaag doe tot eer van Uw Naam zijn en tot opbouw van mijn naaste."

Hans- Willem van Tuyll

Na veel wikken en wegen en na consultatie met de Lausanne Gemeenteleden, heeft de Kerkenraad besloten dat er na december 2009 geen verdere diensten meer gehouden zullen worden in Lausanne.

Op 16 maart 1955 werd de eerste dienst van de NPG in Genève gehouden. Onder Ds. Beker werd op 1 december 1963 de eerste dienst in de Chapelle de Bethusy gehouden. Er woonden in die tijd vele landgenoten in de omgeving van Lausanne. Voor hun was het reizen naar het Auditoire in Genève, niet een echte optie. De diensten in Lausanne zijn over de afgelopen jaren een grote bron van voldoening geweest voor vele leden van de NPG.

Maar, na zo'n 45 jaar later bleken vele van de vaste Lausanne gangers of overleden te zijn of waren terug gekeerd naar Nederland. Hoewel er veel jongere landgenoten in de regio zijn komen wonen, bleek er toch niet al te veel toestroming naar onze diensten te zijn. Vaak waren er niet meer dan 5 of 10 leden aanwezig.

Toen de NPG de gelegenheid kreeg, enige jaren geleden, om diensten te houden in Commugny, hebben wij de situatie met betrekking tot Lausanne nog eens onder de loep genomen. Met de autoweg en het gemak van parkeren in Commugny, bleek voor Lausanne gangers, het probleem van "helemaal naar het Auditoire" vervallen te zijn. Zo zijn wij tot onze beslissing gekomen.

Mogen wij duidelijk stellen dat als en wanneer er genoeg belangstelling bestaat om tot heropening van diensten in Lausanne over te gaan, wij geheel bereid zijn om de zaak nog maals onder de loep te nemen.

Hans- Willem van Tuyll

Aankondiging van de collectes in de diensten

In de afgelopen Gemeente vergadering hebben enkele leden zich afgevraagd of het beter zou zijn als de aankondiging van de collectes niet voor de collectes zelf gedaan zou worden, maar een onderdeel zou zijn van de aankondigingen aan het begin van de dienst. Vooral de aankondiging van de collectes tijdens de avondmaal dienst op Goede Vrijdag werd als storend ervaren. De Kerkenraad heeft toegezegd zich hierover te beraden en een antwoord te geven aan de Gemeente over deze suggestie.

In een recente vergadering heeft de Kerkenraad dit onderwerp besproken en is unaniem tot de conclusie gekomen dat de huidige vorm van aankondigen van de collectes een significant gunstige invloed heeft op de hoogte van de bijdragen, specifiek voor de collectes voor de diaconie. Een duidelijke en gemotiveerde beschrijving van het doel van de collecte heeft zijn grootste invloed als deze direct vooraf gaat aan de collecte zelf. Wij zullen dus doorgaan met de huidige wijze van aankondigen.

De Kerkenraad gaat mee met de suggestie de aankondiging van de collectes tijdens de avondmaal dienst op Goede Vrijdag te wijzigen. De Raad is het eens met de observatie dat de aankondiging midden in de dienst, de speciale sfeer van deze dienst te zeer kan onderbreken.

In de toekomst zal een collecte worden gehouden aan de uitgang na de dienst. De bestemming van de collecte zal worden aangekondigd als onderdeel van de mededelingen aan het begin van de dienst.

Hans-Willem van Tuyll

Het afscheid van Olga Citroen als kerkenraadslid

Op 26 juli 2009 nam Olga Citroen afscheid als lid van de kerkenraad.

Lia Wolters heeft in de dienst het volgende gezegd:

“Olga jij trekt ook weer verder. Wij nemen vandaag afscheid van je als kerkenraadslid. Je hebt je daar voor honderd procent en meer voor ingezet. Je trekt verder. Ik kan niet zeggen wat het verleden voor je was. Misschien soms een hoogtepunt en soms een plek waar je geen kant op kon en soms een plek waar je je helemaal thuis voelde. Misschien wel allemaal tegelijk en alles door elkaar, zo gaat dat vaak.

Maar wat ik je toewens in je leven dat er herinneringen zijn, dingen die je in onze gemeente meegemaakt hebt of elders, die ondanks dat er ook teleurstellingen waren, ondanks de terugloop in Lausanne bijvoorbeeld, dat die je toch hoop en vertrouwen geven voor jouw toekomst en voor onze toekomst als gemeente. En we zien er graag naar uit om je niet als kerkenraadslid, maar op een andere manier in ons midden te ontmoeten”.

Olga was zeer toegewijd aan het kerkelijk gebeuren in Lausanne. Haar ouders waren ook nauw betrokken bij de kerk in Lausanne. Olga verzorgde het vervoer van ouderen van huis naar de kerk en terug. Ook las zij vaak de schriftlezingen duidelijk en goed verstaanbaar. Olga heeft ook telkens weer getracht het kerkbezoek in Lausanne te stimuleren. Ook heeft zij vaak ons blad Kontakt gecorrigeerd. Kortom op alle gebied was Olga met veel toewijding werkzaam voor onze gemeente.

Olga erg veel dank dat je al dit werk voor de gemeente hebt willen doen. Onze beste wensen vergezellen je. Wij besluiten dit afscheid niet met een adieu Olga maar met een van harte tot ziens Olga.

Geert van Mesdag

De doopplechtigheid van twee kleinkinderen van Eugénie en Hans-Willem van Tuyll van Serooskerken.

Op mandag 29 juni 2009 vond in de temple te Commugny de doop plaats van *Nina Lalao Rakotomalala*, dochter van Toavina Rakotomalala en Sabine Rakotomala van Tuyll van Serooskerken, peetouders Herizo Rakotomalala en Bryony Jansen - van Tuyll van Serooskerken en *Patek Antony Reinier Jansen*, zoon van Paddy Jansen en Bryony Jansen - van Tuyll van Serooskerken, peetouders Alexandra van Tuyll van Serooskerken en Reinout van Tuyll van Serooskerken door Ds. Lia Wolters-Berghout. De organiste was Anne Boëls.

De plechtigheid vond plaats in het Engels. Het begon met het spelen van *Jésus Que ma Joie Demeure* van J.S. Bach. Een woord van welkom en een gebed. Daarna volgde een schriftlezing Marcus 10: 13 - 16. Daarna volgde de preek gevolgd door muziek eveneens van Bach.

Er volgde de voorlezing van de geloofsbelijdenis, toen volgde de inleiding tot de doop en daarna volgde de naamgeving, geloften en belijdenis van de ouders en pleegouders en geloften van de gemeente.

Kort verslag van de Van der Vorm gesprekskring op 15 juni 2009

De doop en de het aansteken van de kaarsen, gevolgd door een gebed door Eugénie van Tuyll van Serooskerken (grootmoeder van Nina en Patek). Het luidt als volgt:

“Moeder Maria, in het licht van Uw moederlijke liefde kom ik tot U met geheel mijn hart en dank U voor al de blijheid en genade welke U ons heeft gegeven. U waakt altijd over ons, als moeder van Jezus, we richten ons in het bijzonder vandaag tot U om Nina, Patek en hun gezinnen aan Uw zorg toe te vertrouwen. In het licht van deze doop in Jezus' naam vragen wij U te waken over hen en hen bij te staan in de lotgevallen van het leven, zorgvolle zowel als in vrolijke tijden, als ook in het dagelijks gebeuren. Dat zij zich altijd mogen herinneren, dat Uw moederlijke liefde eeuwig is en die zich uitstrekt tot allen van ons die hier vandaag aanwezig zijn. Dank U «

Daarna volgde muziek, een gebed, stilte, het Onze Vader, de Zegen en Muziek. Het was een mooie en waardige dienst.

Achter op de liturgie stond: “Iedere keer dat er een kind geboren is lacht God van boven wetende dat Hij een nieuw iemand heeft om te beschermen en lief te hebben”.

Geert van Mesdag

Gastvrouw was Margriet van Lier. Besproken werden de psalmen 42 en 43.

Het oude testament wordt ingedeeld in drie delen: Deel 1. Thora de vijf boeken van Mozes.

Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri en Deuteronomium. Deel 2. Nebiim . (Profeten) De vroege Jozua, Richteren, Samuël (1 en 2) en Koningen (1 en 2) en de latere Jesaja , Jeremia en Ezechiël en de twaalf kleine profeten Hosea, Joël, Amos, Obadja, Jona, Micha, Nahum, Habauk, Sefanja, Haggai, Zacharia en Maleachi. Het derde deelde genoemd Chetobiem (De Geschriften) Psalmen, Job en Spreuken. Verder nog zijn er de Megillot (De vijf Feestrollen) Ruth, Hooglied, Prediker, Klaagliederen en Esther. Tenslotte nog de boeken Daniël, Ezra, Nehemia en Kronieken (1 en 2). Verschillende psalmen zijn samengevoegd anderen zijn uit elkaar getrokken. De psalmen zijn lofprijzingen. Hoewel zij dit niet allen zijn. Er zijn ook klaagliederen onder de psalmen. Het boek der psalmen bevat vijf verzamelingen. Binnen deze verzamelingen zijn verschillende psalmen die bij elkaar behoren. Psalm 42 is een kunstig lied toegeschreven aan Korach. De vergelijking van een hert dat smacht naar water in een dorre droge omgeving met de situatie van de dichter wiens ziel naar God zoekt. De dichter van deze psalm is ver van Jeruzalem waar de tempel is en grote feesten gevierd worden. Hij

Verslag van de Oecumenische Dienst in Buchillon op 21 juni 2009

Het was een prachtige dag, die de bezoekers uitnodigend tegemoet trad. Dit tegemoet treden werd nog versterkt door de uitgebreide brocante en de voortreffelijke rijsttafel verzorgd door Nesta Bakker. Dit alles droeg er toe bij dat het een feestelijk gebeuren werd. De hoofdzaak van het gebeuren was de dienst, waarin voorgingen Monseigneur Bert van Megen en Ds Lia Wolters-Berghout. De muzikale omlijsting werd verzorgd door de organiste Mevr. Anne Boëls. Het was geen dienst met een overdenking (preek) maar een samenspraak van de beide voorgangers en de gemeente met als thema "Het Gebed". Na het aansteken van de kaarsen zongen wij Psalm 134; 1,2,3 Gij dienaars aan den Heer gewijd. Na votum en groet werd het gebed, dat Calvijn iedere morgen bad, door Ds. Wolters uitgesproken: "Mijn God, mijn Vader en mijn Redder. In Uw Genade heeft U mij deze nacht gespaard. Mag alles wat ik vandaag doe tot eer van Uw Naam zijn en tot opbouw van mijn naaste". Hierna volgt Psalm 65, een psalmgebed, deels gezongen en deels gelezen door Monseigneur Bert van Megen, waarbij de gemeente gedeeltelijk meeleeft. Daarna volgde het gesprek met de kinderen. Kindergebedjes werden voorgedragen, zoals "Ik ga slapen ik ben moe, sluit mijn beide oogjes toe, Here hou ook deze nacht, over mij getrouw de wacht". Tot slot werd gevraagd : waar zou jij voor

vertoeft onvrijwillig in het het verre noorden, waar landschap en mensen hem vreemd blijven. Hermon is een gewijde berg hoger dan de Misar. Misar betekent 'Kleine berg'. Mogelijk wordt daar Sion mee bedoeld, de tempelberg in Jeruzalem, die lager is dan de Hermon. De verlatenheid gaat over in hoop en vertrouwen op God. Psalm 43 begint met een gebed om bescherming van en vertrouwen op God. Tot slot wordt de dichter door God gezien en gered. De psalmen 42 en 43 horen bij elkaar als één gedicht.

Veel psalmen zijn aan David toegeschreven, anderen waaronder 42 en 43 zijn toegeschreven aan Korach. Korach kwam in opstand tegen Mozes en Aäron. Toen barste de aarde open en werden Korach verzwolgen. Zijn nakomelingen werden tempeldienaren, later ook zangers. Asaf is één van de Korachieten en zijn nakomelingen waren gespecialiseerd in zang. Er worden er psalmen toegeschreven aan Asaf.

Geert van Mesdag

willen bidden? De kinderen en de gemeenteleden gaven daar geen antwoord op. Er volgde een gebed voor de wereld, waaruit ik citeer:

Wij bidden U om een wereld in nood, voor mensen die zich angstig voelen en bedreigd, voor mensen die in een situatie van oorlog en onvrede wonen, en voor mensen die gevangen zitten om hun afwijkende mening, voor de boeren die het land bewerken, voor de handelaren en de winkeliers die het voedsel verdelen, dat er recht mag zijn en er voor alle mensen genoeg is, voor de mensen die mogen genieten van het goede van Uw huis, Uw kerk, voor de mensen die zoeken naar U en naar de diepste zin van hun bestaan, voor mensen die moeite hebben de dingen die hun overkomen te aanvaarden en te verwerken, Heer ontferm U door Jezus Christus onze Heer, Amen. Wij zongen lied 163 Dank U voor deze nieuwe morgen. Daarna volgt het gebed om de geest. "Heer U heeft Uw woord gegeven als bron voor ons leven, als richting voor ons bestaan. Eeuwenoude woorden die de weg willen wijzen, die we moeten verstaan in onze tijd. Heer schenk ons Uw geest, inspireer ons, zodat Uw woord een bron kan zijn voor ons leven van alle dag. Amen". Er volgde een schriftlezing voorgelezen door Mevr. Olga Citroen, Samuël 1: 1-20. Wij zongen lied 223: 1,2,3 De aarde is vervuld. De tweede schriftlezing werd eveneens door Mevr. Olga Citroen voorgelezen, Mattheüs 6:1-16. Wij zongen lied 472: 1,2 Door Uwe donkere schaduw heen. Toen begon het eigenlijke gesprek. Ds Wolters las uit de Institutie van Calvijn het volgende voor:

“De tweede wet is deze, dat wij in het bidden altijd onze gebrekkigheid naar waarheid gevoelen, en ernstig bedenkend, dat wij alles, wat we vragen, nodig hebben, aan het gebed zelf een ernstige, ja brandende begeerte paren om het te verkrijgen. Want velen zeggen, als om er vanaf te komen, gebeden op naar formule, als of ze God een bepaalde taak betaalden, en ofschoon ze erkennen, dat dit een noodzakelijk hulpmiddel is tegen hun rampen, omdat het missen van Gods hulp, die ze inroepen, den ondergang zou brengen, blijkt toch, dat ze dezen plicht verrichten uit gewoonte, omdat intussen hun gemoederen koud zijn, en niet overwegen wat ze vragen..... Maar de vromen moeten vooral hiervoor oppassen, dat ze nooit voor Gods aanschijn komen om iets anders te vragen, dan wat ze met ernstige genegenheid des harten vurig begeren, en tegelijkertijd van Hem verlangen te verkrijgen. Ja zelfs, ofschoon wij in die dingen, die we slechts tot Gods eer vragen, op het eerste gezicht niet voor onze eigen nooddrift schijnen te zorgen, moeten wij toch met geen geringere verlangen en heftigheid vragen. Gelijk wanneer wij bidden, dat Zijn naam geheiligd worde, dan moeten wij vurig verlangen, om zo te zeggen, hongeren en dorsten naar die heiligmaking”. Monseigneur Bert van Megen gaat hierop in. Hij vertelt, dat een gebed langzaam en met de nadruk op elk woord moet worden uitgesproken, zodat die geen die bidt het gebed op zich laat inwerken. Hij herinnert aan vroeger dat zijn oma het gebed van de engel des Heren bad en hij dit niet goed kon verstaan. Toen hij vroeg om het langzamer te bidden, zodat hij het zou kunnen begrijpen, zei zijn oma dat zij dit niet kon. In de katholieke kerk kent men het gebruik van het herhalend gebed. Het rozenkransgebed is een herhalend gebed. In de kloostergemeenschappen werden alle psalmen (150) gebeden; voor de ongeletterde werden de psalmenverzen vervangen door 150 Onze Vaders. Later kwam hiervoor het Wees Gegroet in de plaats. De Rozenkran is een gebedssnoer met 15 grote en 150 kleine kralen. Het meest bekende snoer kent 5 grote en 50 grote kralen. Er hangt ook een kruis aan. Het wordt drie maal gebeden. 15 keer het Onze Vader en 150 keer het Wees Gegroet. Tijdens de rozenkrans mediteer je over de vier Geloofsgeheimen. De blijde geheimen, de geheimen van het licht; de droevige geheimen (Goede Vrijdag) en de Glorieuze geheimen. Dit zijn respectievelijk de geheimen van de menswording, van het lijden en de verheerlijking van Jezus Christus. Paus Johannes Paulus II heeft in 2002 vijf geheimen “Geheimen van het Licht” toegevoegd aan het traditionele rozenkransgebed. Is een Onze Vader bidden een soort wisselgeld, dat betaald moet worden aan God om genade te

verkrijgen? Monseigneur van Megen wijst er op dat de katholieke kerk het Vagevuur kent. Dit is ontstaan vanuit de gedachte dat men toch moet boeten voor zware zonden die men heeft begaan. Een moordenaar kan niet ongestraft de hemel in. Eerst moet hij enige tijd in de vagevuur verblijven. Calvin vond dat je in het gebed boven je alledaagse behoeften uit moet komen. Dat staat in zijn eerste wet: losgemaakt van vleselijke zorgen en gedachten. Wanneer ik zeg, dat het hart zich boven zich zelf moet verheffen, dat versta ik daaronder, dat het niets van die dingen, welke ons blind en dwaas verstand pleegt te verzinnen, voor Gods aanschijn mag brengen, en zich niet binnen de maat van zijn eigen ijdelheid beperkt moet houden, maar moet opstijgen tot een zuiverheid, die Gode waardig is. Ik geef de tekst van het Wees Gegroet. “Wees gegroet Maria vol van Genade, de Heer is met U, Gij zijt de gezegende onder de vrouwen en gezegend is Jezus Christus de vrucht van Uw schoot, Heilige Maria Moeder van God bid voor ons zondaars nu en in het uur van onze dood. Amen.

Na muziek wordt een gedicht voorgedragen van Hans Bouman :

Bidden.

Om te ervaren,
aan den lijve,
aan mijn ziel te ervaren

wie ik ben.
wat mijn bestemming is,

dat ik leef,
niet te vergeefs leef,

dat ik toekomst heb,
dat deze wereld toekomst heeft-

o God, om te ervaren,
aan den lijve,
aan mijn ziel te ervaren

hoe waar het is:
dat Gij U ooit metterwoon
in ons midden vestigt,

dat het ooit
de hemel op aarde wordt,
Gij alles in allen-

bidden, bidden,
Steeds weer bidden.

Wij zongen lied 488a. Zolang er mensen op aarde zijn. Gebed, stil gebed, het Onze Vader, Collecte.

Wij zongen lied 44: 1,2,3. Dankt dankt nu allen God. Zegen.

Deze prachtige dienst werd gevolgd door een heerlijke rijsttafel gemaakt door Nesta Bakker. Veel dank aan al diegenen die zich hebben ingespannen om van deze buitendag een feestelijke en waardige gebeurtenis te maken.

Boekenkennis

Het boek van A. van den Beukel, De Dingen hebben hun geheim, Gedachten over natuurkunde, mens en God, werd al een aantal jaren geleden gepubliceerd, maar nog steeds wordt herdrukt.

Regelmatig hebben we op de Bijbelkringen discussies over het bestaan van God of over hoe God in het tegenwoordige wereldbeeld past. Eén van u wees me op dit mooie boek. Van den Beukel is een natuurkundige die schrijft over hoe hij als wetenschapper gelovig kan zijn. Hij gaat uitgebreid in op ontwikkelingen in de natuurkunde. De wetenschap bestudeert de natuurkunde vanuit een wiskundig model en toets of deze modellen kloppen. Als dat laatste niet het geval is moet de theorie bijgesteld worden. Er zijn natuurkundigen die vinden dat we er niet ver van af zijn om zo de hele werkelijkheid op formules te brengen. Van den Beukel is het daar niet mee eens. Hij wijst erop dat wiskunde één van de vele manieren van kijken naar de werkelijkheid is en dat de huidige kennis van de natuurkunde zo diep gaat dat oude theorieën over krachten en materie zoals die golden sinds Newton bijgesteld moesten worden op een zo grondige wijze dat zelfs Einstein haast niet kon geloven dat het waar was wat hij ontdekte. Van den Beukel laat zien dat nog niet aangetoond kan worden dat inderdaad alles in de natuur volgens een bepaalde wetmatigheid gaat. Er kan vastgesteld worden dat er een te berekenen kans is dat een bepaald deeltje botst met een ander deeltje, bijvoorbeeld, maar niet of dat met

Geert van Mesdag

een individueel deeltje ook werkelijk gebeurt. Hij noemt het vasthouden aan de wetmatigheid van alles een geloof dat waarschijnlijk lijkt, maar niet bewezen is.

Na zijn uitleg over de ontwikkelingen in de natuurkunde gaat hij in op de waarde van Godsbewijzen. Hij vindt dat het bestaan van God niet op een wiskundige manier bewezen kan worden zoals natuurkundige verschijnselen, maar trekt een parallel met de rechtspraak. Een rechter acht een bepaalde zaak bewezen op grond van getuigen en aanwijzingen. Een situatie kan niet herhaald worden zoals in een natuurkundig onderzoek, toch spreekt men van een overtuigend bewijs. Op die manier grondt Van den Beukel zijn geloof op getuigen die in zijn leven een rol hebben gespeeld. Hij noemt daarvan enige voorbeelden. Ook vertelt hij in het boek hoe enkele grote natuurkundigen uit de geschiedenis met geloof omgegaan zijn. Voor een aantal van hen ging geloof en wetenschap uitstekend samen (Pascal bijvoorbeeld), anderen konden of kunnen in hun wereldbeeld geen plaats geven aan een bestaan van God, en weer anderen verwachten de diepste zin van alles te kunnen verklaren vanuit natuurkundige inzichten.

Een interessant boek voor ieder die zich bezig houdt met deze vragen. Heeft u ook een interessant of inspirerend boek gelezen en wilt u anderen daarvan op de hoogte stellen, maak dan een korte beschrijving van de inhoud, voorzie het eventueel van uw commentaar en stuur het naar de redactie van Kontakt.

Lia Wolters-Berghout

Van de brocante tafel

Wolkje

We zitten in de zon
met al 't vakantievolk
en dan verschijnt in 't blije blauw
één kleine witte wolk.

Wat later staan alleen nog maar
wat stoeltjes op 't terras
gewoon omdat die kleine
witte wolk de sterkste was

Toon Hermans is er nog altijd, al bladerend door zijn gedichtenbundels geniet ik van zijn eenvoudige trefzekere gedichtjes. Deze heerlijke lange zomer met af en toe een wolk, een wolk met regen, donder en soms zelfs met ongewoon grote hagelstenen.

Maar de Buitendag op 21 juni was stralend, in Buchillon een charmant dorpje aan de waterkant met een piepklein kerkje en een heel gezellig kerkcentrum, oude bomen, veel bloeiende planten, een plek waar het goed toeven was. We genoten van de ontmoeting met elkaar, van de liturgische discussie tussen predikant en priester, en van de heerlijke rijstmaaltijd. Voor de lege momentjes waren er de boeken en de brocante tafel. Er was een zeer gevarieerde en boeiende keus aan boeken, voor elk wat wils. De brocante tafel zag er verzorgd uit. Het bracht een bedrag van Fr. 785,- bij elkaar. Fantastisch, voor een gezelschap van zo'n 45 deelnemers.

Nu weer op naar de kerstmiddag. Spulletjes en bulletjes, sieraden en boeken zijn weer welkom om de tafels aan te vullen. Mocht u willen opruimen, wij kunnen weer van alles gebruiken. Bel gerust naar Barbara Vogelesang (021-802 2113), naar Gerrie Bonthond (0033450-41 03 56), of naar één van de kerkenraadsleden. Heel veel dank aan alle kopers en gevers.

Voor het brocante comité,
Barbara Vogelesang

DIACONALE COLLECTE - September

Ondersteuning van het werk van Mevrouw Natty Petrosina in Argentinië

Deze maand ondersteunen wij wederom het werk van Natty Petrosina. Het belangrijkste doel van haar werk is God te dienen door de allerarmste mensen in hun lijden te verlichten.

In de afgelopen jaren heeft Natty Petrosina vooral hulp verleend aan de Wichi en Huarpe Indios, die wonen in de provincie Formosa en in de woestijn van Mendoza, gebieden die heel erg te lijden hebben gehad in de kritische situatie in Argentinië. Zij reisde weer duizenden kilometers om daar voedsel en medicijnen te brengen. Dankzij haar hulp en initiatief zijn er in de afgelegen gebieden schooltjes gebouwd, watertanks geplaatst en medische posten opgericht.

Natty Petrosina is inmiddels door haar werk in het hele land bekend geworden en wordt gesteund door vele vrijwilligers. In 2006 heeft Natty een prijs gekregen, n.l. „Woman of the Year Award of the Aosta Valley“. Een prijs die aan een vrouw wordt gegeven die „a lasting impact in helping others“ heeft. De jury was bijzonder onder de indruk dat een „rich lady“ haar „normale“ leven heeft opgegeven om de armsten van de armsten te helpen en dit al 38 jaar!

Heel graag wil ik nog vertellen wat Natty in 2008 heeft bereikt. Begin 2008 is ze naar de woestijn van Mendoza gegaan waar ze de laatste vijftien jaar al helpt met het bouwen van huizen voor de Huarpe Indios. In maart is ze naar het noorden van de provincie Formosa gegaan om te helpen omdat er overstromingen waren. Duizenden mensen werden ingeënt tegen gele koorts, er werden tenten en noodkeukens geplaatst.

Het hele jaar door worden er kleren en voedsel verdeeld aan de armsten. Natty heeft op haar SUV 240.000 km na drie jaar, dus kunt U zich wel voorstellen hoeveel ze per jaar rijdt en dat met 82 jaar!

Nu de staat het bouwen van scholen heeft overgenomen, concentreert Natty zich op het bouwen van huizen voor de armste indianen. De meeste leven nog in primitieve hutten. Haar grootste wens is ieder een eigen huisje te geven. De meeste families bestaan uit 10 personen! Al dit werk en gereis bij een temperatuur van 45 tot 55 C... Laten we haar werk ondersteunen !

Frances Sandberg

BIJBELLEESROOSTER SEPTEMBER 2009

dinsdag	1 september	Jesaja 49:14-23	woensdag	16 september	2 Koningen 9:1-13
woensdag	2 september	Jesaja 49:24-50:3	donderdag	17 september	2 Koningen 9:14-29
donderdag	3 september	2 Koningen 5:1-8	vrijdag	18 september	2 Koningen 9:30-37
vrijdag	4 september	2 Koningen 5:9-19a	zaterdag	19 september	Leviticus 23:23-25
zaterdag	5 september	2 Koningen 5:19b-27	zondag	20 september	Marcus 9:30-41
zondag	6 september	Psalm 74:1-12	maandag	21 september	Marcus 9:42-50

maandag	7 september	Psalm 74:13-23	dinsdag	22 september	2 Koningen 10:1-14
dinsdag	8 september	2 Koningen 6:1-7	woensdag	23 september	2 Koningen 10:15-27
woensdag	9 september	2 Koningen 6:8-23	donderdag	24 september	2 Koningen 10:28-36
donderdag	10 september	2 Koningen 6:24-7:2	vrijdag	25 september	2 Koningen 11:1-16
vrijdag	11 september	2 Koningen 7:3-20	zaterdag	26 september	2 Koningen 11:17-12:4
zaterdag	12 september	2 Koningen 8:1-6	zondag	27 september	2 Koningen 12:5-22
zondag	13 september	Psalm 116	maandag	28 september	Leviticus 23:26-32
maandag	14 september	2 Koningen 8:7-15	dinsdag	29 september	2 Koningen 13:1-9
dinsdag	15 september	2 Koningen 8:16-29	woensdag	30 september	2 Koningen 13:10-21